

IP EU, LISABONSKÝ PROCES, EIZ IP EU

Informační politika

11.11. 2011

Organizační i k tématu

- Místo přednášky v zápočtovém týdnu (16.12.) přednáška PIVV již 25.11. (účast jako vždy dobrovolná), 16.12. předtermín písemné zkoušky
- Dnes IP EU bez tématu pokrytého referátem: Digitální agenda (2.12.)

EVROPSKÁ UNIE A POTŘEBA IP

EU

- Idea „spojených států evropských“
 - První myšlenky již po 1. světové válce
 - Politické sjednocení neprůchodné
 - Po 2. světové válce schůdná hospodářská spolupráce
- Motivy vzniku evropských společenství
 - Bezpečnost
 - Prosperita, konkurenceschopnost na světových trzích
 - Demokracie, evropanství, sounáležitost
- Přítěžující okolnosti:
 - Individualita každé země, rozdílné priority, neochota přizpůsobit se
 - Nepřirozené „slepení“, 20 jazyků
 - Nezbytná svázanost => omezení volnosti a zahraniční politiky států

Vznik EU

- ESUO, EHS, Euratom => evropská společenství (ES)
- Už od 1958 ES společný parlament a soudní dvůr
- 1965/67 Slučovací smlouva – společné všechny orgány pro všechna ES
- 1968 celní unie – zrušení cel uvnitř ES na průmyslové výrobky, později i zemědělské produkty
- Konec 70. let – realizace EMU (Evropská měnová unie)

Primární legislativa

- 1951/2 ESUO, 1957/8 EHS + Euratom
- 1986/7 JEA: skutečné propojení trhů – volný pohyb zboží, osob, služeb, kapitálu
- 1992/3 Maastricht: EU založena na ES (1. pilíř), společné zahraniční a bezpečnostní politice (2. pilíř) a spravedlnosti a vnitřních věcech (3. pilíř)
- 1997 Amsterdam (1999 účinnost):
 - Změna obsazování Komise v neprospěch velkých států
 - Evropská rada moc postihu státu nedodržujícího společné principy
 - Posíleny pravomoci institucí EU proti finanční kriminalitě
- 2000 Nice (podpis 2001, 2003 účinnost): změna rozhodování v EU
- Konsolidované znění

Instituce ES

- Evropská rada: vrcholní představitelé zemí, určují aktuální i dlouhodobou strategii vývoje EU
- Rada (EU) (Brusel/Lucemburk): ministři zemí pro konkrétní oblasti
- Rada Evropy
- Komise (Lucemburk): „vláda“ EU, předkládá novou legislativu, vyjednává, kontroluje dodržování a příp. podává k ESD žaloby
- Parlament (Lucemburk, Brusel, Štrasburk): volen občany EU, jediná instituce zasedající a jednající veřejně
- ESD (Lucemburk): závazný výklad přijaté legislativy, kontrolní mechanismy mezi institucemi EU (+ ze strany občanů), moc donutit členské státy dodržovat závazky
- A [další](#)...

Euroústava

- Vytvořena konventem (zástupci z členských i kandidátských států, národních parlamentů, EP, EK)
- Původní záměr ratifikovat EÚ do 1.11.06
- Nahradila by veškeré dosavadní smlouvy ES a EU
- EU dostává právní subjektivitu (předtím příslušela jen ES)
- Řeší počet komisařů po dalším rozšíření a jejich odvolání bez pádu celé Komise
- Přeskupením hlasů v institucích zvýhodňuje pozici větších států při hlasování (důvod odmítnutí v Nizozemí)
- Zavádí funkci předsedy Evropské rady (prezidenta EU) – 2,5 roku
- Umožňuje vystoupení z EU

Plán D

- Po odmítnutí EÚ ve Francii a Nizozemí plán D: dialog, diskuze, demokracie => snaha dohodnout se na budoucnosti EU
- Tři zásady:
 - Ne jen informovat občany, ale také jim naslouchat a brát je v úvahu
 - Komunikovat, tedy informovat o přínosech EU pro život
 - Jednat s občany na místní úrovni
- Fáze:
 - Akční plán určující konkrétní opatření pro zdokonalení komunikace uvnitř Evropské komise
 - Bílá kniha zapojující všechny zainteresované subjekty a stanovující iniciativy ve střednědobém a dlouhodobém horizontu

IP a EU

- EU nemá v členských zemích příliš silnou pozici => nutná IP – EU toho vědoma, ale není úspěšná
- Klíčové srozumitelnost!, konkrétnost, přirozený jazyk, vysvětlení a porozumění X pasivita občanů v čerpání informací a nezáživnost IZ
- Od 80. let narůstá množství dokumentů EU
- 5/1994 ustavena Rada informační společnosti, na její doporučení přijala Evropská komise Akční plán (Europe's Way to the Information Society) = základ evropské politiky k informační společnosti
- Oostlanderova a Pexova zpráva (1993, 1998)
 - Informací dost, komunikace málo
 - Informovat, ne propagovat => důraz na lidi, ne komunikaci
 - Využití veřejných knihoven
- 3 úrovně IP EU
 - Informovanost občanů o činnostech a konání EU
 - Přejít na informační společnost (Lisabonský proces...)
 - Investice do rozvoje IT

Snahy EU zlepšit komunikační politiku

- Aktivity zejména od Komise
- Vizuální prezentace: jednoduchost, nepřeplněnost, srozumitelnost
- Dialog a konzultace s občany
- Zlepšit komunikační dovednosti zaměstnanců EU, vyhýbat se eurospeaku/eurožargonu
- Důraz na tiskového mluvčího, vyvracení nepravd
- Zastoupení Komise v členských zemích, častější návštěvy komisařů v zemích
- Získávat informace o specifikách států, přizpůsobovat IP jednotlivým státům, ne centrální

INFORMAČNÍ KANÁLY

EU

Zveřejnění dokumentů EU

- [Portál EU](#) – o EU, dokumenty EU, vliv EU na život občanů, možnost komunikace ze strany občanů
- [EurLex](#) – právo EU
- [PreLex](#) – sledování rozhodovacího procesu mezi orgány
- [Přehled legislativy EU](#)
- [Eurostat](#) – statistiky pro srovnání států EU
- [Eurobarometr](#) – výzkum veřejného mínění pod Evropskou komisí
- [Europe by satellite](#)

IP ČR v oblasti EU

- [Euroskop](#) – vládní portál o EU pro české občany
 - Eurocentra (v Brně KJM)
 - Eurofon
 - Euroknihovna
- [Eurion](#) – společnost zaměřená na expertní, konzultační a vzdělávací činnost o EU

Sdělování veřejnosti o EU

- [Portál](#) Evropské komise a její zastoupení ve státu
- [Europe Direct](#) – pro přímou komunikaci o EU a životě v ní, zaštitěno Evropskou komisí
- [Ústřední knihovna](#) Evropské komise v Bruselu
- [Evropský parlament](#) – vč. multimedialních [přenosů](#) jednání
- [EURES](#) (EUROpean Employment Services) – podpora mezinárodní mobility pracovních sil
- [EuroDesk](#) – specializován na mladé lidi a ty, kteří s nimi pracují
- [PLOTEUS](#) (Portal on Learning Opportunities throughout the European Space) – vzdělávání, studium
- [Informační společnost](#) – ICT, multimédia, výzkum, telekomunikace...

DOKUMENTY IP EU

Informační politika v EU

- Východiska – hlavní evropské strategie:
- Lisabonský summit březen 2000
- Akční plán eEurope 2002
- Akční plán eEurope + 2003
- Kokova zpráva 2004
- Střednědobé hodnocení Lisabonu 2005
- Akční plán kandidátských zemí 2005
- Iniciativa EU i2010 2006
- Strategie Evropa 2020 2010
- Iniciativy EU: Digitální agenda... 2010

Lisabonský proces

- Březen 2000 zasedání Evropské rady
- Základní cíl do 2010: „nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomika, schopná udržitelného hospodářského růstu s více a lepšími pracovními místy a s větší sociální soudržností“
- ICT = zásadní pro dosažení cílů
- Zpočátku hl. ekonomicky zaměřený, později rozšířen o sociální a environmentální => příliš mohutný, rozsáhlý a nepřehledný
- Některé cíle proti sobě, zároveň rozdílně zpracovány, mnoho úrovní, nekoordinovanost, nekonzistentnost, malá podpora ze strany členských států
- Od r. 2003 sílí potřeba zrevidovat => březen 2004 Wim Kok (bývalý nizozemský premiér) pověřen zpracovat zprávu hodnotící Lisabonský proces => listopad 2004 tzv. Kokova zpráva (Čelíme výzvě – Lisabonská strategie pro růst a pracovní místa)

eEurope

- 2002 a 2003+
 - Levnější, rychlejší, bezpečnější internet
 - Investování do lidí a schopností (mládež, práce, Digital Divide)
 - Podpora užívání Internetu (e-komerce, eGovernment, eHealth...)
 - Pro kandidátské země navíc urychlit realizaci základních prvků informační společnosti, např. urychlené dokončení liberalizace telekomunikačního trhu a zavedení pro konkurenčních opatření
- 2005
 - „Moderní on-line veřejné služby“ (eGovernment, eLearning, eHealth)
 - Dynamické prostředí pro e-obchod
 - Dostupná a bezpečná infrastruktura pro výše uvedené
 - Koordinovaný evropský přístup k politice v oblasti informační společnosti

i2010

- 1.6. 2005 zveřejněno i2010 (A European Information Society for growth and employment) = komplexní strategie pro oblast informační společnosti a médií
- 3i: inovace, investice, integrace
- Cíle:
 - Hospodářský růst, držet krok s konkurencí
 - Sociální soudržnost, zvýšení zaměstnanosti
 - Udržení prosperity, kvality života
 - Překonat problémy související se stárnutím populace
- Prostředky a metody:
 - Masivní podpora ICT, přizpůsobit ICT potřebám občanů
 - Neomezený evropský informační prostor
 - Investice do výzkumu, rozvoje; průmyslové využití ICT
 - eInclusive, dostupnost pro všechny

i2010 rámcové priority

1. Evropský informační prostor – otevřený a konkurenceschopný vnitřní trh pro informační společnost a média
 - Rychlejší, bezpečnější, dostupnější, bohatší a rozmanitější
 - Interoperabilita, komunikativnost, otevřené standardy
 - Správa digitálních práv, legislativní opatření pro podporu e-komerce
 - Hrozbou celosvětová konkurence – protiopatření LLL, inovace, bezpečnost...
2. Investice do výzkumu ICT
 - Vyvinout např. integrovaná řešení, jednoduchost používání, bezpečnost...
 - Plynule navázat mezi výzkumem a rychlým přenesením do praxe
 - Pomoci malým a středním podnikům
 - Cíl: 80% zvýšení podpory výzkumu ICT do 2010
3. Široce přístupná evropská informační společnost
 - Více než 1/2 obyvatel EU nevyužívá nebo nemá přístup k ICT
 - eInclusion, informační gramotnost

Green knowledge society – strategie do 2015

- Stanoveno v 2009
- Řešené oblasti:
 1. The knowledge economy: driver of future wealth
 2. The knowledge society: participation for all
 3. Green ICT: support for an eco-efficient economy
 4. Next generation infrastructure: balancing investment with competition
 5. Soft infrastructure: investing in social capital
 6. SMEs and ICT: supporting Europe's small firms
 7. A single information market: enabling cohesion and growth
 8. Revolutionising eGovernment: rethinking delivery of public services
 9. Online trust: a safe and secure digital world
 10. Clear leadership: rethinking the EU's policy making process

Orgány EU odpovědné za IP

- [Rada EU](#)
- [Evropský parlament](#)
- [Rada EU pro dopravu, telekomunikace a energetiku](#) – 2005-2010 řádila Viviane Reding, komisařka pro informační společnost a média, která představila Sdělení EK k i2010
- [Generální ředitelství pro informační společnost a média](#) (DG INFSO and Media) – koordinuje rozvoj informační společnosti
- Evropské agentury:
 - [ENISA](#) (Evropská agentura pro informační a síťovou bezpečnost) – zřízena 14.3. 2004, mj. se snaží zvyšovat povědomí o informační a síťové kultuře
 - [COCOM](#) – Komunikační výbor vytváří platformu pro výměnu informací mezi členskými státy navzájem a mezi členskými státy a Komisí o tržních vývojových trendech a o vývoji regulačních činností, které se týkají sítí a služeb elektronických komunikací

Vybrané programy

- V rámci hlavních strategií rozpracovávají jednotlivé komunitární programy a tzv. akční plány
- [Safer Internet Plus](#) – Komunitární program na podporu bezpečnějšího využívání internetu a nových on-line technologií na 2005-2008 a 2009-2013
- [eAccessibility](#) – zabývá se otázkou přístupu osob se zdravotním postižením a seniorů k ICT, snaha posílit a dokončit aktivity na úrovni EU, jako např. požadavky přístupnosti a standardy, Design for All, přístupnost webu
- [IDABC](#) (Interoperable Delivery of Pan-European e-Government Services to Administrations, Businesses and Citizens) – poskytování veřejných služeb podnikům a občanům po celé Evropě, snaha využívat ICT ke zlepšení spolupráce a usnadnit výměnu informací v rámci celé občanské společnosti
- [eContent+](#)
- [eInclusion](#)
- [Intelligent Car Initiative](#)

Digitální knihovny 2010

- Zář 2005, sdělení Komise Parlamentu, Radě a dalším
- Strategie zpřístupnění písemného a audiovizuálního dědictví na internetu, přístup občanům za účelem studia, výzkumu, zábavy...
- Evropská komise navrhuje společný postup států v digitalizaci, uchovávání a zpřístupňování evropského kulturního dědictví
- [Europeana](#)
 - Zpřístupnění kulturních a vědeckých záznamů všem
 - Jak pro digital born, tak i původně analogový digitalizovaný materiál
 - Uchování a ochrana (digitální archivace)
- Digitalizace:
 - Někdy spíše kvůli uchování než zpřístupnění
 - Určit priority co se bude digitalizovat, kdy, kdo bude odpovědný
 - Dořešit technické a právní problémy (např. osiřelá díla)
 - Zaměření hl. na volná díla
- Snadné nalezení dokumentu + práce s ním => dobrý popis, metadata, anotace

Zajímavosti z EU

- [Hymna EU](#) –1972 přijala za svou hymnu Rada Evropy; „Beze slov, univerzálním jazykem hudby vyjadřuje tato hymna ideály svobody, míru a solidarity, které Evropa představuje. V roce 1985 ji hlavy států a předsedové vlád EU přijali za oficiální hymnu Evropské unie. Nemá nahrazovat národní hymny jednotlivých členských států, nýbrž oslavovat hodnoty sdílené jimi všemi a jejich jednotu v rozmanitosti.“ (Slámová, 2009)
- [Test znalosti Evropy](#)

Zdroje:

- Evropský parlament [online]. 2002 [cit. 2011-11-10]. Smlouva o Evropské unii / Maastrichtská smlouva. Dostupné z WWW: <<http://www.europarl.europa.eu/parliament/archive/staticDisplay.do?id=77&pageRank=6&language=CS>>.
- Hradilová, Jitka. Komunikace s občany – strategická priorita informační politiky Evropské unie. Ikaros [online]. 2006, roč. 10, č. 7 [cit. 2007-10-25]. Dostupný na World Wide Web: <<http://www.ikaros.cz/node/3522>>. URN-NBN:cz-ik3522. ISSN 1212-5075.
- i2010: Digitální knihovny. Knihovna plus [online]. 2005, č. 2 [cit. 2007-11-16]. Dostupný z WWW: <http://knihovna.nkp.cz/knihovnaplus51/digitalni_knihovnyEU.htm>. ISSN 1801-5948.
- i2010 Evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost [online]. [2005] [cit. 2006-09-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.micr.cz/eu/i2010.htm>>.
- SLÁMOVÁ, Hana. Hana Slámová - VOŠIS, VŠE, UISK, U3V [online]. 01 Prosinec 2009 [cit. 2011-11-10]. Hymna EU. Dostupné z WWW: <<http://www.joomla.slamow.com/sikp/souvisejici-texty/30-hymna-eu-.html>>.
- SLÁMOVÁ, Hana. Hana Slámová - VOŠIS, VŠE, UISK, U3V [online]. 28 January 2007 [cit. 2011-11-10]. SIKP Kapitola VI, EU. Dostupné z WWW: <<http://hasl.slamow.com/content/view/73/75/>>.
- Úřad vlády ČR, Odbor pro záležitosti EU. Stručný vývoj Lisabonské strategie [online]. c2005 [cit. 2006-09-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?pgid=300>>.

Doporučuji navštívit:

- [Europeana](#)
- [ICT výzkum v FP7](#)
- [Digital Preservation Europe](#)
- [Národní digitální knihovna](#)
 - [Seznam zahraničních digitálních knihoven v EU](#)
 - [Projekty pro ochranu digitalizací](#)
- [Scirus](#)
- [Evropská knihovna](#)
- [Co po nás zbude](#)